

Nieuwe maatregelen op de IPM-checklist

Sinds 2014 zijn professionele gebruikers verplicht om de regels van geïntegreerde gewasbescherming (IPM) toe te passen. Deze verplichting vloeit voort uit de Europese Richtlijn 'Duurzaam gebruik van pesticiden'. Sinds 2014 werden er al een beperkt aantal aanpassingen doorgevoerd, maar na een grondige evaluatie komen er nu heel wat nieuwe maatregelen. Een aantal maatregelen wordt ook gelijkgesteld met de nieuwe vereisten uit het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB).

Karolien Cools, landbouwconsulent Boerenbond

Achtergrond

Omdat er nog altijd heel wat problemen zijn met gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater en er nieuwe problemen opduiken met moeilijke onkruiden, werd in de aanpassingen die in de loop van dit jaar ingaan hierop de nadruk gelegd. Het is de bedoeling om de aanwezigheid van

gewasbeschermingsmiddelen in oppervlaktewater terug te dringen en de verspreiding van schadelijke onkruiden te vermijden. De controlevereisten zijn opgedeeld in drie categorieën waarbij de eisen van klasse 1 volledig moeten in orde zijn, klasse 2 grotendeels en klasse 3 aanbevelingen zijn. Het vereiste van klasse 2 zal naar

analogie met Vegaplan Standaard opgetrokken worden van 70 naar 80% van de eisen waaraan voldaan moet worden. De nieuwe vereisten en controlepercentages voor klasse 2-eisen gaan in samen met Vegaplan Standaard 5.0 die ingaat bij het begin van de zomer.

Preventieve maatregelen en onkruidbeheersing

De enige maatregel die al in 2022 van kracht werd, is de verplichte bestrijding van doornappel. Doornappel is de laatste jaren aan een opmars bezig. Aangezien het een giftige plant is wanneer ze in de voedselketen terecht komt, was het nodig om snel werk te maken van deze bestrijdingsplicht. Op een perceel mogen maximaal tien planten met zaadproductie per hectare aanwezig

zijn. Daarnaast werden in IPM de maatregelen in het kader van de bestrijding van knolcyperus gelijkgesteld met de bestrijdingsplicht van knolcyperus in het GLB. Hier geldt een verbod op teelt van bol-, knol- en wortelgewassen. Een besmet perceel is een perceel met een haard van knolcyperus van meer dan 10 m².

Gewasrotatie maakt al langer deel uit van de preventieve maatregelen die moeten worden toegepast, deze blijven behouden maar worden aangevuld met de conditionaliteit uit het GLB. Op een derde van het areaal van een bedrijf moet een andere hoofdteelt staan dan het vorige jaar of een tussenteelt van minstens twaalf weken. Daarnaast mag op een perceel nooit vier jaar na elkaar dezelfde hoofdteelt staan.

Het invullen van de Fytauscan wordt een klasse 2-controlepunt. De Fytauscan is een onlinetool waarmee je als bedrijfsleider vragen beantwoordt over je huidige werkwijze en vervolgens informatie krijgt over hoe je deze werkwijze desgevallend nog kan verbeteren.

Tot slot wordt ook in IPM de verplichting opgenomen voor gebruikers en adviseurs die omgaan met professionele gewasbeschermingsmiddelen om te beschikken over de juiste fyto-licentie.

Vermijden van gewasbeschermingsmiddelen in oppervlaktewater

Eisen van niveau 1. (moeten 100% in orde zijn). Wanneer er gebruikgemaakt wordt van een aanzuigslang in oppervlaktewater mag deze niet gecontamineerd zijn met gewasbeschermingsmiddelen. Resten van gewasbeschermingsmiddelen kunnen op de slang komen door bijvoorbeeld spuitniveau als de aanzuigslang met het spuittoestel wordt vervoerd. In dat geval moet de aanzuigslang in een gesloten zak of bak zitten. Bij vullen met een aanzuigslang moet er ook altijd een terugslagklep aanwezig zijn

op het toestel die terugvloeit van spuitvloeistof uit de tank onmogelijk maakt. Een spuittoestel wordt tijdens het spuiten gecontamineerd met gewasbeschermingsmiddelen door de spuitniveau. Om te vermijden dat deze resten kunnen afspoelen moet het toestel in een overdekte ruimte worden geplaatst.

Momenteel moet er gespoten worden met minstens 50% driftreductie. Vanaf dit jaar wordt dit 75% en in 2026 zal dit 90% worden. Vanaf 2026 moet minstens 75% van de driftreductie op het spuittoestel zelf gerealiseerd worden en mag een deel worden ingevuld met andere driftreducerende methodes, bijvoorbeeld een haag rond het perceel. Betreffende de bufferzones worden de maatregelen uit het GLB overgenomen: langs VHA-waterlopen (aangeduid in het blauw op de fotoplannen) geldt een fyto-vrije zone van 3 meter, ook de teeltvrije strook van 1 meter blijft geldig langs deze waterlopen. Langs de waterlopen die vanuit het Grootchalig Referentiebestand (GRB) zijn aangeduid (in het paars op de fotoplannen) geldt ook een teeltvrije strook van 1 meter langs waterlopen waarop geen gewasbeschermingsmiddelen mogen worden toegepast. Aanvullend wordt vanuit het decreet Integraal Waterbeleid opgenomen dat langs alle waterlopen/waterlichamen een 1 meter fyto-vrijzone moet worden gerespecteerd.

Lege verpakkingen moeten worden opgeslagen in een droge ruimte, dat mocht al buiten het fyto-lokaal zijn. Bijkomend wordt nu verduidelijkt dat na het spoelen van lege verpakkingen het lekwater moet worden opgevangen tot de verpakkingen volledig droog zijn. Dit kan bijvoorbeeld door de gespoelde lege verpakkingen in een kunststof kuip te plaatsen tot ze droog zijn om ze daarna in de zakken van AgriRecover te bewaren.

De vereiste om het spuittoestel te reinigen op een onverharde plaats of op een verharde plaats die voorzien is van

De nieuwe vereisten voor klasse 2-eisen gaan samen met Vegaplan Standaard 5.0 in.

de nodige opvang en verwerking (via biofilter, fyto-bak, Sentinel) van het gecontamineerde water wordt een klasse 1- in plaats van een klasse 2-vereiste. De Vlarew-wetgeving stelt al een aantal eisen aan de verharde vul- en spoelplaatsen. In de nabije toekomst zullen deze nog verduidelijkt worden. Ook voor onverharde vul- en spoelplaatsen zullen in de toekomst duidelijke regels worden voorzien.

Eisen van niveau 2. Vanaf dit jaar moet een spuittoestel verplicht uitgerust zijn met een schoonwatertank. Deze schoonwatertank moet een minimaal volume hebben conform de ISO-normen of minimaal 10% van het spuit-tankvolume bedragen, bij een spuit-tank van meer dan 1000 liter gaat het om 100 liter. Dit is een klasse 2-controlepunt maar wordt vanaf 2026 een klasse 1-controlepunt. Verder is het aanbevolen om het spuittoestel uit te rusten met een intern spoelsysteem voor een goede reiniging.

Om drift te vermijden mag bij neerwaarts gerichte bespuitingen in de openlucht de spuitboom maximaal 0,5 meter boven het gewas zijn als er een doppenafstand is van 50 cm. Indien de doppenafstand 25 cm bedraagt, dan is dat maximaal 0,3 meter boven het gewas. Verder moet hiervoor ook een kantdop worden gebruikt als er gespoten wordt langs oppervlaktewater of langs verhardingen. ■

i Ga naar www.boerenbond.be/gewasbescherming voor de volledige checklist en meer over de laatste wijzigingen.